

ฝักบัวฉุกเฉิน (Emergency Shower)

นายเกรียงศักดิ์ บัวช้าง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ได้มีโอกาสไปตรวจกำกับการประกอบกิจการประปาสัมปทานโครงการประปาสตึบ จังหวัดชลบุรี ของ บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออกจำกัด (มหาชน) พบว่า ทางบริษัทฯ ได้ติดตั้งฝักบัวฉุกเฉิน (Emergency Shower) ไว้สำหรับคนงานในการปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมี ซึ่งผู้ปฏิบัติงานอาจจะได้รับอันตรายจากสารเคมีโดยการสัมผัสที่ผิวหนังและดวงตาทำให้ได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างทันทีทันใด ทั้งนี้อุปกรณ์ดังกล่าวต้องมีประสิทธิภาพในการชำระล้าง รวมถึงสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ซึ่งผู้รับสัมปทานจะต้องจัดให้มีเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างและคนงาน ตามเงื่อนไขสัมปทานประกอบกิจการประปา ข้อ ๑๓ วรรคแรก ที่กำหนดว่า “ผู้รับสัมปทานต้องบำรุงรักษาโรงงานทำการประปาและเครื่องอุปกรณ์ให้อยู่ในลักษณะที่ใช้งานได้ดี และไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของลูกจ้างและคนงานของผู้รับสัมปทานหรือสาธารณชน”

นอกจากนี้ ฝักบัวฉุกเฉินควรได้รับมาตรฐาน ANSI Z358.1-1998 ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1. อุปกรณ์สำหรับการควบคุมปิด/เปิด ต้องเข้าถึงได้ง่าย สามารถปล่อยน้ำได้ภายใน 1 วินาที
2. น้ำที่ถูกปล่อยออกมาต้องมีแรงดันที่ไม่ทำอันตรายต่อ
3. น้ำมีอัตราการไหลอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ต้องใช้มือบังคับ จนกว่าจะปิดโดยตั้งใจ
4. อุณหภูมิของน้ำควรรักษาให้คงที่อยู่ระหว่าง 15-35 องศาเซลเซียส
5. ฝักบัวฉุกเฉินต้องติดตั้งในที่ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกใน 10 วินาที หรือ อยู่ห่างจากจุดเสี่ยง ไม่เกิน 30 เมตร โดยเส้นทางต้องเป็นเส้นทางตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้และโล่งไม่มีสิ่งกีดขวาง มีแสงสว่างเพียงพอ หากมีการใช้สารเคมีที่มีอันตรายมาก ควรติดตั้งฝักบัวฉุกเฉินให้ติดกับพื้นที่นั้น หรือใกล้ที่สุดเท่าที่จะทำได้
6. บริเวณที่ติดตั้งอยู่บนพื้นระดับเดียวกันกับพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ไม่ใช่ทางลาดลง
7. ต้องมีป้ายบอกตำแหน่ง ณ บริเวณจุดติดตั้งชัดเจน
8. ตำแหน่งที่ติดตั้งฝักบัวฉุกเฉิน ควรอยู่ในระยะ 82 – 96 นิ้ว จากระดับพื้น นอกจากนี้ ที่ระดับสูงจากพื้น 60 นิ้ว ละอองน้ำจากฝักบัวต้องแผ่กว้างเป็นวงที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 20 นิ้ว และคันชักเปิดวาล์วเข้าถึงได้ง่าย และไม่ควรรุ่งสูงเกิน 69 นิ้ว จากระดับพื้น